

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET NIKŠIĆ

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
Broj 01-4006/1
29.12.2021 god.
NIKŠIĆ

Vijeću Filološkog fakulteta

Predlažem da komisiju za odbranu magistarskog rada „Analiza prevodilačkih tehnika u amaterskom titlovanom prevođenju na primjerima kulturološko-specifičnih elemenata” kandidatkinje Dragane Ćuzović, br. indeksa 5/15, SP Engleski jezik i književnost, smjer: Nauka o jeziku, čine:

1. Prof. dr Igor Lakić, predsjednik
2. Prof. dr Igor Ivanović, član
3. Doc. dr Marijana Cerović, mentor

Doc. dr Marijana Cerović, mentor

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Odlukom Vijeća Filološkog fakulteta od 18.02. 2021. godine izabrani smo u Komisiju za ocjenu magistarskog rada „Analiza prevodilačkih tehnika u amaterskom titlovanom prevodenju na primjerima kulturološko-specifičnih elemenata“, kandidatkinje Dragane Ćuzović, br. indeksa 5/15, SP Engleski jezik i književnost, smjer: Nauka o jeziku. Nakon detaljne analize rada, prilažemo Vijeću Izvještaj o ocjeni magistarskog rada.

IZVJEŠTAJ O OCJENI MAGISTARSKOG RADA

U magistarskom radu pod nazivom „Analiza prevodilačkih tehnika u amaterskom titlovanom prevodenju na primjerima kulturološko-specifičnih elemenata“, kandidatkinja Dragana Ćuzović bavi se problematikom amaterskog prevodenja u kontekstu titlovanog prevodenja. Kandidatkinja istražuje koje prevodne tehnike koriste amateri-titleri i da li se češće koriste tehnike izvornog ili ciljnog pristupa (Jan Pedersen, 2011). U istraživanju se poređenjem prikupljenih kulturoloških jedinica proučava zastupljenost tehnika, njihova prisutnost u datim kulturološkim kategorijama, adekvatnost prevodnih rješenja i tendencije najčešće upotrijebljenih tehnika.

Rad ima 84 stranice na kojima se sadržaj prezentuje kroz sljedeća poglavlja: (1) Uvod; (2) Aspekti amaterskog prevodenja; (3) Tehničke osobenosti u okviru titlovanog prevodenja; (4) Skopos teorija i funkcionalni pristup prevodenju; (5) Prevodilačke tehnike; (6) Analiza kulturoloških elemenata; (7) Faktori multimodalnosti; (8) Analiza tehnika bazirana na izvornom-ciljnog pristupu; (9) Poređenje amaterskih prevoda sa prevodima profesionalih prevodilaca; (10) Diskusija rezultata; (11) Zaključak. Na kraju rada data je Bibliografija i dodatak sa korpusom na CD-u.

Koncepcija rada

Prvo poglavlje sadrži uvod u rad. Na početku kandidatkinja obrazlaže predmet rada kao i motivisanost za datu temu. Takođe, u ovom dijelu predstavlja istraživačka pitanja kojima se rukovodi prilikom istraživanja. Osim toga, kandidatkinja daje prikaz proučavane literature koja je poslužila kao temelj za analizu date teme.

U drugom poglavlju predstavljene su teorijske postavke. Najviše pažnje posvećeno je objašnjenju procesa amaterskog prevodenja i predstavljanju različitih aspekata ovog fenomena, koji se, po mnogim aspektima, razlikuje od standardnog prevodenja. Kandidatkinja, takođe,

govori o amaterima kao važnim sudionicima u kreiranju različitih multimedijalnih sadržaja, čiji je uticaj djelovanja primjetan i u standardnoj translatološkoj praksi.

Treće poglavlje se najviše bavi normama u titlovanju. Autorka smatra da je neophodno predstaviti i opisati pravila i smjernice kojima se koriste profesionalni prevodioci-titleri, kao i predstaviti karakteristične aspekte koji su najčešće zastupljeni u amaterskim prevodima. Između ostalog, ovdje se govori i o problematici polisemičnosti i semiotičkih kanala – aspektima koji su od velikog značaja za izbor prevodilačkih tehnika u titlovanju.

Četvrto poglavlje opisuje Skopos teoriju i funkcionalni pristup prevodenju. Objasnjeno je prevodenje humora i dat je detaljan opis kulturoloških elemenata – definicija i selekcija kulturoloških jedinica koje su dio korpusa ovog rada.

Peto poglavlje se bavi prikazom prevodilačkih tehnika koje su predmet analize.

U šestom poglavlju autorka analizira korpusne jedinice dajući brojčani prikaz zastupljenosti prevodilačkih tehnika izvornog i ciljnog pristupa. Tačnije, predstavljena je analiza svake tehnike pojedinačno i analiziran kontekst u kojem se data tehnika ostvaruje.

Sedmo poglavlje analizira tehnike kroz prizmu multimodalnosti i humora, te se dolazi do zaključaka o opravdanosti ili neporavdanosti upotrijebljene tehnike.

U osmom poglavlju autorka dalje analizira kulturološke jedinice, upoređujući amaterske prevode sa željom da pronađe sličnosti i razlike između samih amaterskih prevodilačkih rješenja.

U devetom poglavlju autorka vrši poređenje amaterskih i profesionalnih titlera i dolazi do zaključaka o upotrebi i načinu prevodenja kulturološko-specifičnih jedinica.

U desetom poglavlju data je diskusija analiziranih jedinica.

Bibliografija sadrži 46 jedinica.

Metodologija i korpus

Kandidatkinja pri istraživanju koristi komparativnu metodu analize, kako bi došla do zaključaka o upotrijebljenim amaterskim prevodnim rješenjima. Koristeći ovu metodu, autorka primarno poredi originalne titlovane jedinice na engleskom jeziku sa titlovanim jedinicama amatera, kako bi utvrdila adekvatnost prevodâ amatera-titlerâ. Dalje, komparacijom se analiziraju i međusobno upoređuju amaterski prevodi radi utvrđivanja sličnosti ili odstupanja tih prevodnih rješenja. Na samom kraju, uporedno se analiziraju amaterski prevodi sa prevodima školovanih prevodilaca i utvrđuju se karakteristike amaterskih rješenja koje odstupaju od standardizovanih smjernica titlovanog prevodenja.

Rezultati istraživanja

Istraživačka pitanja koja su formulisana u ovom radu obuhvataju (1) pronalaženje najčešće korišćenih tehnika u prevodima ekstralngističkih elemenata, opravdanost prisutnih tehnika uzimajući u obzir multimodalne faktore i faktore humora (2) i, tendencije (3) javljanja tehnika izvornog i ciljnog pristupa u prevodima prevodilaca amatera. Kako bi dobila odgovor na postavljena pitanja, Ćuzović primjenjuje metodu komparacije i na taj način dolazi do relevantnih podataka. Najprije, ona daje prikaz tehnika koje koriste amateri, u kojem su najzastupljenije tehnike u gotovo svim kulturološkim kategorijama tehnike izvornog pristupa, a među njima tehnika retencije. Kandidatkinja ističe da u kulturološkoj kategoriji vlastitih imena amateri najčešće koriste tehniku retencije, i ukazuje na to da postoje primjeri koji su prevedeni primjenom drugih tehnika, a koje su u datom kontekstu sasvim opravdane. Potom objašnjava i analizira kulturološke jedinice u različitim situacijama i dolazi do podatka da su većinom date jedinice prilagođene kontekstu, ali i da u pojedinim primjerima to i nije slučaj. Ovo se ogleda u nepoznavanju pravila titovanja od strane amatera, pa se često ne poštuju pravopisna pravila, broj karaktera po jednom redu titla ili se dešava da se pojedine riječi ostavljaju u prevodu i ponavljaju, što nije neophodno. Takođe, kandidatkinja pronađe da se amaterski prevodi razlikuju od profesionalnih prevoda čak i u slučajevima kada i amater i profesionalni titler koriste istu prevodnu tehniku. U suštini, proučavajući dati korpus, kandidatkinja uspješno identificira tehnike izvornog i ciljnog pristupa i pruža detaljan uvid u kontekst u kojem su realizovane jedinice korpusa, a zatim izvodi zaključke koji objašnjavaju amatersko titovanje u odnosu na profesionalno.

Zaključak komisije

Kandidatkinja Dragana Ćuzović, u magistarskom radu „Analiza prevodilačkih tehnika u amaterskom titovanom prevodenju na primjerima kulturološko-specifičnih elemenata“, uspješno identificira istraživačka pitanja i postavlja adekvatan teorijski okvir. U izolovanom korpusu prevodâ kandidatkinja uspješno identificira prevodilačke postupke prevodilaca amaterâ, a prilikom njihove analize pokazuje svojstvenu inventivnost. Na osnovu dobijenih rezulata, kandidatkinja izvodi zanimljiva zapažanja i zaključke koji bez sumnje predstavljaju začajan doprinos oblasti translatologije.

Komisija stoga predlaže Vijeću Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore da prihvati ovaj rad i odobri njegovu javnu odbranu.

KOMISIJA

Prof. dr Igor Lakić, predsjednik komisije

Prof. dr Igor Ivanović, član

Doc. dr Marijana Cerović, mentor

Nikšić, 28.12.2021.